Region Örebro län

Digital informationsträff för socialtjänsten och elevhälsoteamen i Örebro län

Region Örebro län

Syftet med digitala forumet

- Säkerställa att samtliga elevhälsoteam och socialtjänsten i länet får likvärdig information.
- Stärka kunskapen om hälso- och sjukvårdens struktur, ansvar och uppdrag för berörda aktörer.
- Skapa möjlighet för verksamheter att lämna in frågor och förslag kring framtida förbättringsområden.
- Ha ett återkommande forum med viss möjlighet till dialog

Region Örebro län

Informationstillfällen våren 2027

15 februari Anslut till mötet

15 mars Anslut till mötet

19 april Anslut till mötet

Region Örebro län

Information

- Skriv ner frågor och funderingar i chatten.
- Lämna önskemål i enkät som kommer i slutet av tillfället
- Om det fortfarande finns frågor eller funderingar efter tillfället idag, kan ni även ta kontakt med ansvarig chef för verksamhet/mottagning.
- För att ta del av dagens information, delas i chatt:
  Barn och unga - digitala informationsträffar • Regional utveckling

Region Örebro län

Presentationsrunda

Micael Thorvall Enhetschef

- Förstärkt öppenvård behandling, Utredningsenheten, Förstakontakten psykisk ohälsa (FKPO) & T.f Ec slutenvård (Avd5)

Tina Karlsson Enhetschef

- Öppenvården - Psykologisk behandling och Medicinsk behandling (ej läkare)

Eva-Lisa Nordfamne Enhetschef

- MPO, Ungdomsmottagningarna, Gryningen

Nellie Persson Biträdande Enhetschef

- Öppenvården - Medicinsk behandling (ej läkare)

Region Örebro län

Vilka enheter arbetar med psykisk ohälsa i Regionen Örebro Län?

Barn och ungdomspsykiatrins öppenvårdsmottagning

Barn och ungdomspsykiatrins Förstärkta öppenvård

Mottagningen psykisk ohälsa barn och unga MPO

Första kontakten psykisk ohälsa barn och unga FKPO

Ungdomsmottagningen UM

Region Örebro län

Vad är ADHD?

Livslånga problem med ouppmärksamhet och/eller hyperaktivitet/impulsivitet

14% av pojkar & 9% av flickor under 18 har idag en ADHD-diagnos

En trendig diagnos och en diagnos som ökar i antal

Orsakerna till ADHD är komplexa

Region Örebro län

3 former av ADHD

Ouppmärksamform (ADD)
Hyperaktiv/Impulsiv form
Kombinerad form

Måste uppfylla minst 6 av dessa
+ vara funktionspåverkande
+ finnas i flera miljöer
+ ha funnits med under livet

Alla med ADHD har inte samma svårigheter = Finns inga universella anpassningar som funkar för alla

1. Slarvfel eller missar detaljer	4. Följer inte instruktioner och slutför inte uppgifter	7. Tappar ofta bort saker
2. Svårt att bibehålla uppmärksamhet	5. Svårt att organisera uppgifter och aktiviteter	8. Lättdistraherad av yttre stimuli eller egna tankar
3. Verkar inte lyssna när man talar direkt till personen	6. Undviker eller ogillar uppgifter som kräver mental uthållighet	9. Glömsk i vardagliga aktiviteter

1. Pillrar med händer/fötter eller vrider sig på stolen	4. Svårt att ägna sig åt aktiviteter lugnt och stilla	7. Kastar ur sig svar innan frågan är färdigställd
2. Lämnar sin plats när man förväntas sitta kvar	5. Är ofta "på språng" eller agerar som om personen drivs av en motor	8. Svårt att vänta på sin tur
3. Springer omkring eller klättrar i olämpliga situationer (hos vuxna ofta subjektiv rastlöshet)	6. Pratar överdrivet mycket	9. Avbryter eller tränger sig på andra (samtal, aktiviteter, lek)

Region Örebro län

ADHD ouppmärksamform genom livet

Spädbarnstiden	Stillsam, förnöjsam, ger inte så mycket gensvar i kontakten
Småbarnsåren	Ängslig, försiktig, sen i språk och tal, motorik, tar inte för sig, känslig för mycket sinnesintryck , osäker i kamratkontakt
Yngre skolåldern	Dagdrömmer, är i sin egen värld, hänger inte riktigt med, glömsk, kommer inte igång med uppgifter, får ”inget gjort”, saknar energi och driv, ger lätt upp, tyst och tillbakadragen
Äldre skolålder, tonåren	Mer påtagliga problem med passivitet och oföretagsamhet, svårt med planering och organisation, glömmer bort, svårt passa tider, undviker kravsituationer

Region Örebro län

ADHD hyperaktivform genom livet

Spädbarnstiden	Extremt aktiv och intensiv, svår att få in i rutiner, skrikig, svårtröstad
Småbarnsåren	Far runt, på högvarv, klänger och klättrar, svårstyrd, splittrad, ”på allt”
Yngre skolåldern	Svårt att sitta stilla och koncentrera sig längre stunder, avledbar, rör sig hela tiden, svårt att anstränga sig om ej motiverad, svårt vänta på sin tur, verkar inte lyssna, stör kamrater, svårt reglera känslor, impulsstyrd, följer inte regler
Äldre skolålder, tonåren	Som i yngre skolåldern men ofta mindre påtaglig hyperaktivitet. Mer rastlöshet, svårt med organisation och planering, passa tider, komma ihåg överenskommelser, ibland riskbeteende

Region Örebro län

Känsloreglering

Känsloregleringssvårigheter vanligt vid ADHD men inget diagnoskriterie

Jobba förebyggande

Lågaffektivt bemötande

Validera känslorna

Minska stress

Arbeta med rutiner, krav och struktur

Ge möjlighet till återhämtning

Region Örebro län

Hantera stress & krav

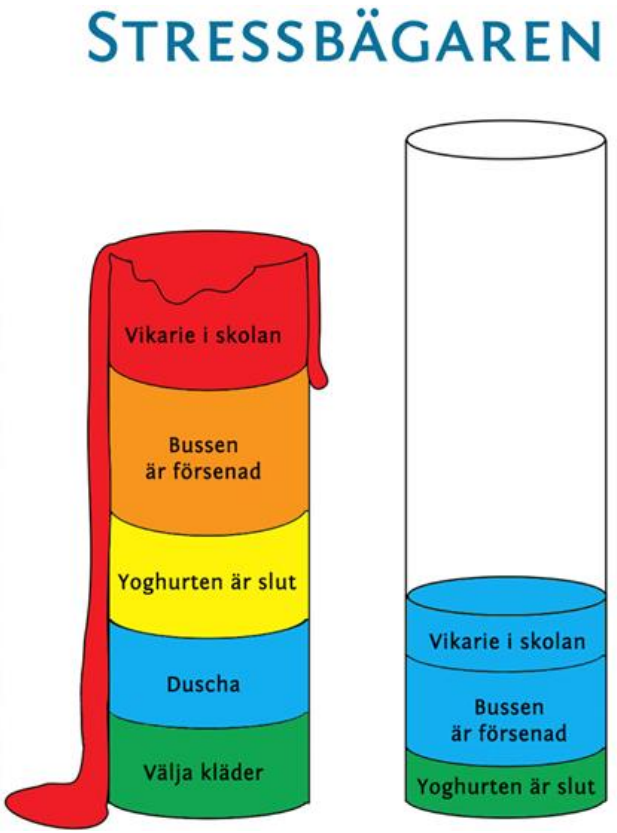

Region Örebro län

Samsjuklighet

- Autism
- Intellektuell funktionsnedsättning
- Dyslexi
- Depression
- Ångest
- Trauma

Region Örebro län

Toppen av ett isberg

Region Örebro län

Olika sätt att se

"Han kan bara han vill!"

"Hon ska bara sabotera och provocera!"

"Han är gränslös".

”Hon gör så för att hon är så lat!"

"Han skulle klara det men han vill inte!"

"Hon tjatar alltid sådär, hon vill väl ha uppmärksamhet."

"Han gör så gott han kan."

"Hon kanske inte vet vad som förväntas av henne?"

"Han förstår kanske inte vad jag menar?"

"Vi kanske har ställt för höga krav?"

"Han kanske inte står ut med alla sinnesintryck just nu?"

"Det kanske är något som stressar henne i den här situationen?"

Region Örebro län

Viktigt!!

Barnen gör inte saker av illvilja, utan av oförmåga!

Region Örebro län

Barnens perspektiv

- Känner sig ofta missförstådda eller att de inte blir lyssnade av omgivningen
- Att andra förstår inte riktigt hur mycket de kämpar

Hur visar man att man förstår?

- Validera deras känslor och upplevelser
- Involvera dem i samtalet
- Positiv förstärkning: uppmärksamma när de gör ett bra jobb

Region Örebro län

Vad gör vården?

Utreder ADHD

Utbildar föräldrar och barn

Medicinering

Arbetsterapeut

Tidiga insatser

Region Örebro län

Maja 14år

Maja går i årskurs 8 och har ADHD.

I måndags var det mattelektion och Maja sken som ett ljus. Hon var i tid, hon lyssnade och hon gjorde uppgifterna hon blev tillsagd att göra.

Idag är det torsdag och matte igen. Maja kommer in som ett yrväder i klassrummet. Under genomgången blir du som lärare avbruten gång på gång av att Maja pratar med klasskompisen brevid. När det väl är dags att börja jobba klagar hon högljutt och du behöver gå fram och prata med henne. Hon blir allt mer irriterad och du känner dig frustrerad. Du vet ju att hon kan. Hon klarade det ju i måndags.

Region Örebro län

Hur kan man hantera den här situationen?

Region Örebro län

Glöm inte kolla under ytan!

Kommer sent, Pratar med andra, Avbryter,

I måndags: Kom i tid, lyssnade på lektionen, gjorde uppgiferna

Hon har haft nationellt prov, inte ätit frukost, superkort rast, har PMS

I måndags: utvilad efter helgen, tid att äta frukost, håltimme innan lektionen

Nu ska ni få visa vad ni har lärt er. För att det ska bli rättvist får alla samma uppgift. Ni ska ta er upp i trädet!!

Region Örebro län

Frågor och svar

Region Örebro län

Tack för oss!

Region Örebro län

Länkar med information

- Stegvisvård - SKR
- Svenska Föreningen för Barn och ungdomspsykiatrin
- Vård- och insatsprogrammen
- Kunskapsstyrning hälso- och sjukvård
- Nationella riktlinjer exempelvis ADHD och autism

Region Örebro län

Regionens hemsidor

- Första kontakten psykisk ohälsa barn och unga
- Mottagningen psykisk ohälsa barn och unga
- Ungdomsmottagningen
- Barn- och ungdomspsykiatrisk öppenvård
- Barn och ungdomshabiliteringen